

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Rajhrad, okres Brno-venkov

Husova 504, 664 61 Rajhrad

Identifikátor zařízení: 600 110 087

Zřizovatel: Obec Rajhrad, Městečko, 664 61 Rajhrad

Školský úřad Brno-venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno

Termín konání orientační inspekce: 7. a 8. prosince 1999

Čj.	123 156/99-11075
Signatura	ol3at109

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování vzdělávací práce vychází z koncepce školy. Úkoly pro vzdělávací činnost učitelky vybírají z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy. Preferují vzdělávání dětí podle jednotlivých výchovných složek. Všechny složky vzdělávací činnosti zařazují rovnoměrně. Témata, která má každá třída zpracovaná podle týdnů, jsou někdy zaměňována s úkolem. Slouží spíše jen k motivaci a mají často jen okrajový význam. Logické souvislosti, příčiny a následky nejsou vždy jasně postiženy. Jednotlivé cíle jsou diferencovány dle věku dětí.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti vzhledem k naplňování koncepčních záměrů má dobrou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

Vzdělávací práci v mateřské škole zajišťuje šest učitelek s odbornou a pedagogickou způsobilostí a s plným pracovním úvazkem. Pedagogický sbor je stabilizovaný.

Mateřská škola je trojtřídní, místěná uprostřed prostorné školní zahrady. Zahrada je funkčně vybavená průlezkami, pískovišti a brouzdalištěm. Škola ji pravidelně využívá pro veškeré činnosti s dětmi.

Třídy MŠ jsou prostorné a účelně zařízené. Pouze ve třídě nejmladších dětí, kde je samostatná lehárna, je vzhledem k rozmístění nábytku prostor pro pohybové aktivity značně omezený. Jednotlivé třídy jsou vhodně a účelně vybaveny hračkami, pomůckami a didaktickou technikou. Pro spontánní hry jsou vytvořeny hrací kouty. Veškeré pomůcky mají děti volně k dispozici a v průběhu vzdělávacích činností je efektivně využívají. Dětská i učitelská knihovna je dobře zásobena novou literaturou. Vybavení hračkami a pomůckami je na škole promyšleně inovováno vzhledem k naplňování koncepčních záměrů.

Čistota, hygiena, pořádek, světelné a tepelné podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Estetická výzdoba celého interiéru školy je velmi pěkná. Na úpravě prostředí se významnou měrou spolupodílí i děti svými pracemi. Z celkové výzdoby školy je patrna velmi dobrá úroveň výtvarné práce a celkové zaměření na ekologickou výchovu. Prostředí školy je podnětné, estetické, funkční a bezpečné.

Stanovený režim dne respektuje psychohygienu i biorytmus. Jednotlivé činnosti se pravidelně střídají a řízené a spontánní aktivity jsou vyvážené. Pobytu venku je věnován značný časový prostor. Délka spánku je určována podle věku, nikoli podle individuální potřeby dětí. Pitný režim je ve všech třídách zajištěn a přirozeně funguje.

Podmínky pro vzdělávací činnosti hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Ve všech třídách MŠ byly zaznamenány stejné pedagogické přístupy učitelek. Učitelky reagují na zájmy dětí, nabízejí jim dostatek podnětů a využívají jak skupinovou, tak frontálně řízenou činnost. Organizace vzdělávací práce je motivačně propojená v průběhu dne. Do skupinových činností se snaží učitelky zapojovat postupně všechny děti, ale respektují i jejich zájmy. Přejechy v průběhu spontánních aktivit probíhají přirozeně a děti mají dostatek prostoru pro dokončení započaté činnosti. Organizovaněji však probíhají přechody mezi frontálně vedenými činnostmi (cvičení, zaměstnání a svačinka), při nichž učitelky využívají rutinní metody a je patrna i značná tendence k řízenosti. Při všech činnostech vedou učitelky děti

k přirozené kázni a velký důraz kladou na upevňování hygienických a zdvořilostních návyků. Ze strany učitelek je podporována a rozvíjena i samostatnost dětí při stolování, s výjimkou nejmladší třídy. Estetika a kultura stolování je velmi pěkná. Menší pozornost učitelky věnují samostatnosti dětí při přípravě na pobyt venku, kdy děti zbytečně obsluhují.

Hodnocení účelnosti a vhodnosti organizace vzdělávací práce, použitých forem a metod je dobré.

Motivace a hodnocení

Motivace činností je většinou aktivizující a podnětná. Učitelky se snaží povzbuzovat dětskou sebedůvěru a snažení. Nezaměřují se na vyhledávání chyb a nedostatků, ale spíše oceňují dětskou spontaneitu a otevřenost. Přestože děti hodnotí převážně jen pozitivně, dokáží i vhodnou formou poukázat na nedostatky v jejich činnosti a práci obohacovat o nové podněty. Menší pozornost je ze strany učitelek věnována prověřování získaných dovedností a návyků. Znalosti a dovednosti učitelky prověřují nahodile, nikoli cíleně a systematicky.

Motivace a hodnocení mají dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Ve všech třídách učitelky svým jednáním vytváří příjemnou atmosféru. Podporují dětskou sebedůvěru a přirozenost. K dětem se chovají citlivě s respektem k jejich osobnosti. Výrazně dbají na uplatňování pravidel slušného chování. Všechny učitelky mají u dětí přirozenou autoritu. Komunikace a interakce ve všech třídách je založena na vzájemné důvěře a partnerství. Verbální projevy dětí a učitelek byly většinou vyvážené, kromě řízených činností, kde převažoval projev učitelek. Učitelky děti podněcovaly k řečové aktivitě, ale kladené otázky měly převážně jen zjišťovací podobu a ne rozvíjející.

Vztahy mezi dětmi jsou přátelské. Děti mezi sebou přirozeně komunikují a vzájemně spolupracují. Drobné konflikty řeší převážně samy, bez pomoci učitelky.

Úroveň interakce a komunikace ve všech třídách je velmi dobrá.

Spontánní činnosti

V průběhu spontánních her si děti mohly nejen volně vybírat hračky, pomůcky a kamarády, ale měly i možnost výběru mezi spontánní hrou a řízenou činností. Hře učitelky vymezovaly dostatečný časový prostor a nabízely dětem i značné množství podnětů. Do činností dětí vstupovaly většinou nenásilně a vhodně je rozvíjely. Děti si hrály tvořivě, se zájmem a fantazií. Měly i možnost uspokojovat svoji potřebu pohybu. Délku her a jejich ukončení však určovaly učitelky a děti ne vždy mohly započatou činnost dokončit, zejména při organizovaných přechodech ke stolování a k řízené činnosti.

Spontánní činnosti dětí měly dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Řízené činnosti, které vycházely z jednotlivých výchovných složek, jsou v mateřské škole realizovány skupinově při spontánních hrách, ale i prostřednictvím klasického zaměstnání, které je zařazováno denně po svačině dětí. Všechny vzdělávací činnosti jsou zastoupeny rovnoměrně. Cíl, který učitelky sledovaly, byl většinou ujasněný.

Do skupinových činností se učitelky snažily postupně zapojovat všechny děti. Vytvářely dětem dostatečný čas k ukončení práce, respektovaly individuální tempo a zohledňovaly individuální zvláštnosti jednotlivých dětí.

Při frontálně vedených činnostech byla ze strany učitelek patrna větší tendence k řízenosti. Práce byla zaměřena na plnění úkolů a výkon dětí. Kladené nároky nebyly diferencovány, ale nepřesahovaly možnosti jednotlivých dětí. Uplatňovány byly převážně verbální metody. Učitelky přebíraly aktivitu na úkor uplatnění samostatného myšlení dětí. Děti měly málo příležitostí k seberealizaci a projevovaly větší pasivitu a velkou závislost na pokynech učitelek.

Úroveň řízených činností je dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací práce školy má dobrou úroveň. Při práci s dětmi uplatňují učitelky skupinové činnosti, kdy nechávají dětem dostatečný prostor pro rozhodování, ale i frontálně vedené zaměstnání, kde převažuje značná řízenost a malý prostor pro seberealizaci dětí. Podmínky pro vzdělávací činnosti jsou dobré. Interakce a komunikace mezi dětmi i mezi dětmi a učitelkou je založena na vzájemné důvěře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování školy vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy. Koncepce školy je vypracována na období 1997 - 2000. Byla přijata pedagogickým sborem, rodiči a zřizovatelem. Jako dlouhodobý záměr ředitelka stanovila výchovu k péči o životní prostředí. Vymezila i metody pro naplňování dlouhodobého cíle.

Na koncepci školy navazuje roční plán, který je rozpracován podle jednotlivých výchovných složek. Stanovené úkoly jsou však někdy zaměňovány s obsahem. Prostředky k jejich naplňování nejsou u všech úkolů stanoveny, nebo jsou málo konkrétní, což neumožňuje ředitelce účinné vyhodnocování. Mezi dlouhodobými a krátkodobými cíli je však patrna obsahová návaznost a plánování je v podmínkách školy funkční.

Plánování školy je vzhledem k podmínkám MŠ účelné a jeho úroveň je dobrá.

Organizování

Ředitelka zpracovala „řád MŠ“, kde vymezuje pravidla provozu školy a celkovou organizační strukturu. Řád MŠ je určený zaměstnancům i rodičům a je zaměřený spíše jen na jejich povinnosti. Kompetence a povinnosti provozních pracovníků má ředitelka vymezeny v pracovních náplních. Pro pedagogické pracovníce je stanovila pouze na základě ústní dohody. Drobné úkoly spojené s řízením školy ředitelka deleguje na učitelky a na svoji zástupkyni. Většinu úkolů se však snaží plnit sama. Organizační zajištění pedagogického

procesu z hlediska souběžného působení učitelek a využití jejich pracovní doby se ukázalo jako méně promyšlené. Jako málo efektivní se jevil stejný začátek provozní doby všech tříd. V průběhu inspekce však došlo k úpravě a provozní doba jednotlivých tříd byla stanovena postupně ve prospěch optimálnějšího zabezpečení vzdělávací práce.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, v platném znění. Nedostatky zjištěné ve vedení dokumentace byly v průběhu inspekce odstraněny. Důvěrné informace jsou řádně zabezpečeny proti zneužití.

Informační systém je v rámci školy funkční. Ředitelka všechny pracovnice informuje včas a v potřebném rozsahu. Využívá k tomu osobní jednání, pedagogické a provozní porady a nástěnky.

Rodičům škola poskytuje dostatečný prostor pro vstup do života školy. O práci MŠ jsou rodiče informováni při předávání dětí, prostřednictvím nástěnek a při třídních schůzkách. Škola rodičům nabízí i individuální konzultace a seznamuje je s odbornými články. Zprostředkovává jim kontakt s pedagogicko psychologickou poradnou. Pro děti s poruchami komunikačních schopností je v rámci školy prováděna logopedická prevence.

Škola dobře spolupracuje i s dětským lékařem, ZUŠ a ZŠ a s okolními MŠ.

Svoji práci na veřejnosti prezentuje při kulturních vystoupeních i prostřednictvím článků v místním tisku „Rajhradském zpravodaji“.

Organizační uspořádání MŠ má dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka se snaží o vytvoření pozitivních vztahů na pracovišti a o zavedení jednotného způsobu práce. Vede učitelky k uplatňování volnějšího stylu práce s dětmi a k zavádění individuálních a skupinových činností. Učitelky zapojuje do řešení problémů školy a poskytuje jim i prostor pro vyjádření jejich názorů. Učitelky se mohou dle vlastního zájmu zúčastňovat i vzdělávacích akcí ŠÚ Brno-venkov. Nové poznatky jsou vyhodnocovány v rámci pedagogických porad.

Pro další vzdělávání zajišťuje ředitelka i dostatek odborné literatury. V rámci ročního plánu stanovila úkol pro další vzdělávání učitelek a vymezila seznam odborné literatury pro samostudium. Naplňování tohoto úkolu však příliš cíleně nesleduje.

Vedení a motivování lidí má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Pedagogický proces sleduje ředitelka prostřednictvím hospitací, jejichž četnost je nízká. Cíle hospitací nejsou stanovené. Při hospitační činnosti ředitelka vždy sleduje naplňování úkolu stanoveného učitelkou a závěry s ní projednává. Následné kontroly realizuje jen ojedinele.

O činnosti zaměstnanců má však přehled. Jejich práci kontroluje průběžně, neformálním způsobem.

Kontrolní mechanismy mají dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Celková kvalita řízení má dobrou úroveň. Organizační zajištění chodu školy je bezproblémové. Informační systém je funkční. Nedostatky však byly zjištěny v provádění kontrolní činnosti, která není plánovaná a je prováděná jen nahodile.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace vedená ve smyslu § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, v platném znění
- dokumentace k zařazení do sítě škol
- koncepce školy na období 1997-2000
- roční plán na školní rok 1999-2000
- zápisy z hospitační činnosti
- zápisy z pedagogických porad
- řád MŠ
- režim dne
- pracovní doba pedagogických pracovníků
- dokumentace BOZP a PO
- podací deník
- výroční zpráva
- přehledy výchovné práce

ZÁVĚR

Pozitiva:

- velmi pěkné vztahy mezi dětmi a učitelkami
- velmi dobrá úroveň kulturních, hygienických a zdvořilostních návyků dětí
- pěkná estetika prostředí

Negativa:

- malá promyšlenost kontrolní činnosti

Vzdělávací činnosti školy mají dobrou úroveň.

Kvalitu řízení školy hodnotí ČŠI jako dobrou.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou využívány hospodárně a efektivně v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Tesaříková	v.r. Hana Tesaříková

V Rajhradě dne 16. prosince 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 12. 1999

Razítko

Hana Vávrová

v.r. Hana Vávrová
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednačního protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-12-30	123 165/99-11075
Zřizovatel	1999-12-30	123 166/99-11075

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednačního protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány